

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງຍຸຕິທຳ

ເລກທີ 1399/ກຍ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 07 ທັນວາ 2017

ຂໍ້ຕົກລົງ
ຂອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງຍຸຕິທຳ
ວ່າດ້ວຍການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

- ອີງຕາມດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 411/ນຍ, ລົງວັນທີ 10 ພະຈິກ 2016 ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງກະຊວງຍຸຕິທຳ;
- ອີງຕາມ ຄຳສັ່ງຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 46/ນຍ, ລົງວັນທີ 29 ກັນຍາ 2009 ກ່ຽວກັບການເພີ່ມທະວີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ວຽກງານຍຸຕິທຳຮາກຖານ;
- ອີງຕາມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການສະເໜີຂອງກົມສິ່ງເສີມລະບົບຍຸຕິທຳ.

ລັດຖະມົນຕີ ຕົກລົງ:

ໝວດທີ 1
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນເອກະພາບ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ສະມາຊິກພາຍໃນຄອບຄົວ ແລະ ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ຢ່າງຖືກຕ້ອງເລິກເຊິ່ງ; ມີສະຕິຕົນຕົວເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍນັບມື້ນັບເຂັ້ມງວດ, ເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອສາມັກຄີປອງດອງພາຍໃນຄອບຄົວ, ພາຍໃນບ້ານໃຫ້ໜັກແໜ້ນ, ສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕິຖອຍທຸກປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ, ປະກອບສ່ວນຢ່າງທ້າວຫັນໃນການຜັດທະນາຄອບຄົວ, ບ້ານ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ມີຄວາມສະເໝີພາບ, ຍຸຕິທຳ, ສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງໃຫ້ແກ່ລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນທີ່ປົກຄອງດ້ວຍກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 2 ການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນຂະບວນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວສ້າງສະຕິຕົນຕົວເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບບ້ານ ໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກຄອບ

ຄົວ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າພາຍໃນບ້ານ ໂດຍເລີ່ມຈາກການດຳເນີນແຕ່ລະຄອບຄົວ, ບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ໄປໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຕາມຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 3 ອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ໃຊ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໝາຍເຖິງ ຄອບຄົວທີ່ມີສະມາຊິກໃນຄອບຄົວສ່ວນຫຼາຍ ໄດ້ຮັບການສຶກສາອົບຮົມກົດໝາຍຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ມີຄວາມຮັບຮູ້ເຂົ້າໃຈຖືກຕ້ອງ, ມີສະຕິເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບບ້ານຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
2. ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໝາຍເຖິງ ບ້ານທີ່ມີປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍ ໄດ້ຮັບການສຶກສາອົບຮົມລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ມີຄວາມຮັບຮູ້ເຂົ້າໃຈຖືກຕ້ອງ, ມີສະຕິເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບບ້ານຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
3. ຕັ້ງປຶ້ມກົດໝາຍປະຈຳບ້ານ ໝາຍເຖິງ ຕັ້ງທີ່ທ້ອນໂຮມເກັບຮັກສາ, ສະສົມປຶ້ມກົດໝາຍ, ສິ່ງພິມອື່ນທີ່ບັນຈຸຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບກົດໝາຍ ເພື່ອສະໜອງ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິການຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແກ່ປະຊາຊົນທຸກຊັ້ນຄົນພາຍໃນບ້ານ.

ມາດຕາ 4 ຄວາມສຳຄັນຂອງການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ການສ້າງຄອບຄົວ, ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ເປັນວຽກສຳຄັນ ແລະ ກໍ່ແມ່ນເນື້ອໃນໜຶ່ງຂອງຂະບວນການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ, ການສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ ຕາມຄຳສັ່ງແນະນຳຂອງກົມການເມືອງສູນກາງພັກ ເລກທີ 09/ກມສພ, ລົງວັນທີ 08 ມິຖຸນາ 2004 ແລະ ຄຳສັ່ງເພີ່ມເຕີມຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 13/ນຍ, ລົງວັນທີ 09 ມິຖຸນາ 2008. ສະນັ້ນ, ວຽກນີ້ຈະຕ້ອງຖືກຫັນເປັນວຽກງານຂອງອົງຄະນະພັກ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນຕ່າງໆ.

ການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ມີຄວາມສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນການປະກອບສ່ວນໂດຍກົງທີ່ສຳຄັນ ໃນການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ, ການສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາຢ່າງຮອບດ້ານ;
2. ເປັນການສ້າງອະນິຍະທຳທາງດ້ານກົດໝາຍ, ໝາຍເຖິງການສ້າງຄວາມສື່ວິໄລ-ຍຸຕິທຳ, ຄວາມສາມັກຄີເອື້ອເຜື້ອບິນພົ້ນຖານລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກຄອບຄົວ ແລະ ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ;
3. ເປັນການສ້າງສະຕິຕື່ນຕົວເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ, ກົດລະບຽບບ້ານ ແລະ ປະເພນີອັນດີງາມຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າພາຍໃນບ້ານ;
4. ແມ່ນການຕໍ່ສູ້ຂອງອົງການປົກຄອງ, ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ແລະ ສະມາຊິກພາຍໃນຄອບຄົວ ຕ້ານ, ສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂສິ່ງຫຍໍ້ທ້າງສັງຄົມທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ ເຊັ່ນ: ສິ່ງເສບຕິດ, ການຄ້າຂາຍເຖືອນ, ການລັກເລັກຂະໂມຍນ້ອຍ, ການບຸ້ນຈີ້, ການມ້ວສຸມການຜະນັນ, ການຕົວະຕົ້ມ, ສໍ້ໂກງ, ການເປັນໂສເພນີ, ການຄ້າປະເວນີ ແລະ ອື່ນໆ;
5. ເປັນການສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນພາຍໃນບ້ານ ໂດຍສັນຕິວິທີ, ເຮັດໃຫ້ສັງຄົມ ມີຄວາມສະຫງົບ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ;

6. ເປັນວຽກທີ່ລະອຽດອ່ອນພົວພັນເຖິງຫຼາຍພາກສ່ວນ ແລະ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນບໍ່ໜ້ອຍ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງຕ້ອງດຳເນີນໄປເທື່ອລະກ້າວຢ່າງໜັກແໜ້ນ ໂດຍຕິດພັນກັບຂະບວນການລວມຂອງການສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ພັດທະນາ, ບ້ານປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ບ້ານປ້ອມໝັ້ນສຸຂີ, ບ້ານວັດທະນະທຳ, ບ້ານແບບຢ່າງດ້ານສາທາລະນະສຸກ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການຂອງການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບບ້ານ;
2. ສະເໝີພາບ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ຍຸຕິທຳ;
3. ສົ່ງເສີມຮິດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ຂອງຊາດ;
4. ເສີມຂະຫຍາຍສິດເປັນເຈົ້າ ຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວ ແລະ ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ;
5. ຕິດພັນກັບຂະບວນການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດຮອບດ້ານ, ການສ້າງບ້ານ

ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ;

6. ນຳພາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຢ່າງເປັນເອກະພາບຂອງອົງຄະນະພັກ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ;
7. ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 6 ມາດຕະຖານຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາສ້າງສະຕິເຄົາລົບ ກົດໝາຍຕາມມາດຕະຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ສະມາຊິກຄອບຄົວ ກວມອັດຕາສ່ວນ 95% ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກຄອບຄົວທັງໝົດ ໄດ້ຮັບການສຶກສາອົບຮົມ, ຮຽນຮູ້ກົດໝາຍ ຕາມປຶ້ມຄູ່ມືເນື້ອໃນໂຄສະນາອົບຮົມກົດໝາຍ ທີ່ກະຊວງຍຸຕິທຳວາງອອກ ຍົກເວັ້ນບຸກຄົນທີ່ຂາດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;

ສຳລັບສະມາຊິກຄອບຄົວໃນໄວອາຍຸເດັກ (ຫຼື ຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ລົງມາ) ຕ້ອງໄດ້ຮັບການສຶກສາຮ່ຳຮຽນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;

2. ສະມາຊິກຄອບຄົວ ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນ 85% ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກຄອບຄົວທັງໝົດ ມີສະຕິສູງໃນການເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ, ຮິດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າພາຍໃນບ້ານ, ຕື່ນຕົວປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ;

3. ສະມາຊິກຄອບຄົວ ກວມອັດຕາສ່ວນ 95% ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກຄອບຄົວທັງໝົດ ມີຄວາມສາມັກຄີຮັກແພງ, ມີຄວາມອົບອຸ່ນ ແລະ ສະເໝີພາບບົນພື້ນຖານກົດໝາຍ, ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນການພັດທະນາ ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານໃຫ້ມີຊີວິດໃໝ່ທີ່ດີຂຶ້ນ, ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ພາຍໃນຄອບຄົວ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂດ້ວຍການປະນີປະນອມຢ່າງສັນຕິວິທີ;

4. ໃນຕະຫຼອດປີ ສະມາຊິກຄອບຄົວບໍ່ມີຜູ້ໃດພົວພັນກັບປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ຕ່າງໆເຊັ່ນ: ລັກເລັກຂະໂມຍນ້ອຍ, ເປັນໂສເພນີ, ຄ້າປະເວນີ, ຕົວະຕົ້ມຜູ້ອື່ນ, ຢາເສບຕິດ, ຄ້າຂາຍເຖື່ອນ ແລະ ອື່ນໆ;

5. ໃນຕະຫຼອດປີ ສະມາຊິກຄອບຄົວບໍ່ມີບຸກຄົນໃດຖືກດຳເນີນຄະດີຕາມຂະບວນການຍຸຕິທຳ ຍ້ອນມີການກະທຳທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 7 ມາດຕະຖານບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ.

ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາທາງດ້ານສະຕິເຄົາລົບກົດໝາຍ ຕາມມາດຕະຖານດັ່ງນີ້:

1. ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ກວມອັດຕາສ່ວນ 95% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ ໄດ້ຮັບການສຶກສາອົບຮົມ, ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບລະບຽບກົດໝາຍ ຕາມປຶ້ມຄຸມີເນື້ອໃນໂຄສະນາກົດໝາຍ ທີ່ກະຊວງຍຸຕິທຳວາງອອກ ແລະ ຢ່າງຕໍ່າ 85% ຂອງຈຳນວນປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ແມ່ນມີສະຕິຕື່ນຕົວສູງໃນການເຄົາລົບກົດໝາຍ, ກົດລະບຽບບ້ານ, ປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ;

2. ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ກວມອັດຕາສ່ວນ 95% ຂອງຈຳນວນຄອບຄົວ ແມ່ນມີຄວາມສາມັກຄີເປັນປົກແຜ່ນບົນພື້ນຖານລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບບ້ານ ມີຄວາມຫ້າວຫັນເຂົ້າຮ່ວມທຸກວຽກງານ ໃນການພັດທະນາບ້ານໃຫ້ເຂັ້ມແຂງເປັນກ້າວໆ;

3. ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ກວມອັດຕາສ່ວນ 95% ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ ບໍ່ມີການພົວພັນກັບການຄ້າຂາຍເຖື່ອນ, ຢາເສບຕິດ, ລັກເລັກຂະໂມຍນ້ອຍ, ເປັນໂສເພນີ, ຄຳປະເວນີ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ຮິດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າພາຍໃນບ້ານ;

4. ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ກວມອັດຕາສ່ວນ 95% ຂອງຈຳນວນຄອບຄົວ ມີຄວາມເປັນເຈົ້າການສະກັດກັ້ນບໍ່ໃຫ້ເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ເປັນເຈົ້າການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນດ້ວຍການປະນີປະນອມຢ່າງສັນຕິວິທີ;

5. ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໄດ້ມີການປັບປຸງແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ ແລະ ຫັນການບໍລິຫານວຽກງານໄປສູ່ກົດໝາຍເທື່ອລະກ້າວ, ຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ ກວມອັດຕາສ່ວນ 95% ໄດ້ຮຽນກົດໝາຍຊັ້ນຕົ້ນ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງຍຸຕິທຳ ສະບັບເລກທີ 404/ກຍ, ລົງວັນທີ 28 ເມສາ 2016 ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ ແລະ 90% ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຮຸ້ນຳພາປະຊາຊົນແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆດ້ວຍການປະນີປະນອມຢ່າງສັນຕິວິທີ;

6. ໃນຕະຫຼອດປີ ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານບໍ່ມີບຸກຄົນໃດຖືກດຳເນີນຄະດີຕາມຂະບວນການຍຸຕິທຳ ຍ້ອນມີການກະທຳທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ຂັ້ນຕອນ, ວິທີການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ມາດຕາ 8 ຂັ້ນຕອນຂອງການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ.

ການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ຕ້ອງດຳເນີນໄປຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ການກະກຽມ

- ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າກຳແໜ້ນຈຸດປະສົງລະດັບຄາດໝາຍ, ເນື້ອໃນ, ມາດຕະຖານ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ແລ້ວສົມທົບກັບໜ່ວຍງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄົ້ນຄວ້າ, ສ້າງແຜນການກ່ຽວກັບການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍເພື່ອຂໍອະນຸມັດຈາກຄະນະພັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ອົງການປົກຄອງເມືອງ;

- ເນື້ອໃນການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ຕ້ອງກຳນົດຈະແຈ້ງຈຳນວນຄອບຄົວເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສ້າງເປັນຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ;

- ກຳນົດຈຸດປະສົງລະດັບຄາດໝາຍ, ເນື້ອໃນ, ເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ຫົວໜ້າຄອບຄົວ ຫຼື ຫົວໜ້າໜ່ວຍເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ປະເມີນການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ;

- ຄົ້ນຄວ້າ, ກຳແໜ້ນສະພາບການຮອບດ້ານ ຂອງສະມາຊິກພາຍໃນຄອບຄົວ ເຊັ່ນ: ການຜະລິດ, ວິຊາຊີບ, ຊີວິດການເປັນຢູ່, ຈິດຕະສາດ, ຮີດຄອງປະເພນີ, ການເຊື່ອຖື, ປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ ແລະ ອື່ນໆ;

- ຕ້ອງມີການກະກຽມບັນດາເອກະສານ, ປັດໄຈຕ່າງໆ ແລະ ການປະສານສົມທົບໃຫ້ດີ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

2. ຈັດຕັ້ງຮ່າຮຽນເອກະສານ, ສຶກສາອົບຮົມແນວຄິດ

- ຈັດຕັ້ງຮ່າຮຽນເອກະສານຕ່າງໆເປັນຕົ້ນເນື້ອໃນ, ມາດຕະຖານ ແລະ ວິທີການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໄປຜ່ອມກັບການສຶກສາອົບຮົມແນວຄິດໃຫ້ສະມາຊິກຂອງຄອບຄົວເປົ້າໝາຍ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ;

- ສະມາຊິກຄອບຄົວແຕ່ລະຄົນ ຕ້ອງມີຂໍ້ຜູກພັນສັນຍາກັບຫົວໜ້າຄອບຄົວ ເພື່ອຜ່ອມກັນສ້າງຄອບຄົວຂອງຕົນໃຫ້ເປັນຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ຕາມມາດຕະຖານທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້.

3. ການຜັນຂະຫຍາຍ, ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້

- ອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ແນະນຳ ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ຂອງບັນດາຄອບຄົວເປົ້າໝາຍເປັນແຕ່ລະເດືອນ, ຖ້າອັນໃດບໍ່ທັນສອດຄ່ອງກໍໃຫ້ແນະນຳ ຫຼື ແກ້ໄຂໃຫ້ທັນເວລາ;

- ຈັດຕັ້ງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຢາເສບຕິດ ໃຫ້ສະມາຊິກທຸກຄົນໃນຄອບຄົວ ໄດ້ຮັບຮູ້ເຂົ້າໃຈຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

4. ການປະເມີນຜົນ ແລະ ຮັບຮອງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ.

- ຄະນະພັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານຊີ້ນຳໃຫ້ໜ່ວຍພັກ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ຈັດຕັ້ງປະເມີນຜົນການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ກວດກາການປະເມີນຜົນ;

- ອົງການປົກຄອງບ້ານ ນຳພາຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ, ຫົວໜ້າໜ່ວຍຄອບຄົວ ເພື່ອດຳເນີນການສະຫຼຸບ, ຕີລາຄາປະເມີນຜົນການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍຕາມມາດຕະຖານທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ສະ

ຫຼຸບການປະເມີນຜົນໃນທົ່ວບ້ານ;

- ຫົວໜ້າຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ເປັນຜູ້ເຊັນຮັບຮອງ ແລະ ອອກໃບຢັ້ງຢືນຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍບ້ານ ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີຈາກເລຂາຄະນະພັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານ;
- ການປະກາດ ແລະ ມອບໃບຢັ້ງຢືນໃຫ້ຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໃຫ້ເຮັດພ້ອມດຽວກັນກັບການປະກາດບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍເລີຍ;
- ຖ້າບ້ານໃດມີເງື່ອນໄຂກໍາສາມາດປະກາດ ແລະ ມອບໃບຢັ້ງຢືນຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໄດ້ ໂດຍຍາດເວລາລວມກັນ ເພື່ອສະຫຼຸບສັງລວມຜົນການສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ວາງທິດທາງ, ມາດຕະການ ເພື່ອສືບຕໍ່ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລ້ວມອບໃບຢັ້ງຢືນຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍພ້ອມເລີຍ ແລະ ບໍ່ຈຳເປັນຕິດຄຳຂວັນ.

ມາດຕາ 9 ຂັ້ນຕອນຂອງການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ.

ການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ຕ້ອງດຳເນີນໄປຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ການກະກຽມ

- ພະແນກຍຸຕິທຳນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າ, ກຳແໜ້ນຈຸດປະສົງລະດັບຄາດໝາຍ, ເນື້ອໃນ, ມາດຕະຖານ ແລະ ວິທີຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ແລ້ວຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນການກ່ຽວກັບການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃນທົ່ວແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ເມືອງ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດຈາກຄະນະພັກ ແລະ ອົງການການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ໂດຍມີການສົມທົບກັບໜ່ວຍງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ, ຫ້ອງວ່າການ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

- ການກຳນົດບ້ານເປົ້າໝາຍ ສຳລັບການສ້າງເປັນບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນໃຫ້ອີງໃສ່ສະພາບການ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ເມືອງ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ, ໃນນີ້ໃຫ້ເລືອກເອົາບ້ານທີ່ເປັນບ້ານຈຸດສຸມພັດທະນາຂອງແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ເມືອງ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານເປັນບ້ານບຸລິມະສິດ ໃນການດຳເນີນ ຫຼື ບ້ານທີ່ມີຄວາມສັບສົນ, ມີປະກົດການຫຍໍ້ຫຍາຍກວ່າໝູ່ ເປັນບ້ານເປົ້າໝາຍໃນການສ້າງເປັນບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ;

- ຕ້ອງກະກຽມບັນດາເອກະສານ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຈຳເປັນ, ບຸກຄະລາກອນ, ປັດໄຈຕ່າງໆ ແລະ ການປະສານສົມທົບໃຫ້ດີ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ;

- ຄົ້ນຄວ້າ, ກຳແໜ້ນສະພາບການຮອບດ້ານຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານນັ້ນ ເຊັ່ນ: ສະພາບການເມືອງ, ແນວຄິດ, ການຜະລິດ, ວິຊາຊີບ, ຊີວິດການເປັນຢູ່, ຊົນເຜົ່າ, ຈິດຕະສາດ, ການພົວພັນຮິດຄອງປະເພນີ, ການເຊື່ອຖື, ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ປະກົດການຫຍໍ້ຫຍາຍຕ່າງໆທີ່ຈະຕ້ອງແກ້ໄຂ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆ.

2. ຈັດຕັ້ງຮ່າຮຽນເອກະສານ, ສຶກສາອົບຮົມແນວຄິດ ແລະ ຝຶກອົບຮົມຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ

- ຈັດຕັ້ງຮ່າຮຽນເອກະສານຕ່າງໆເປັນຕົ້ນ ເນື້ອໃນ, ມາດຕະຖານ, ແຜນການ ແລະ ວິທີການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໃນໂຄສະນາກົດໝາຍ ໃຫ້ພະນັກງານຮາກຖານບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ເຊັ່ນ: ພະນັກງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານ, ອົງການປົກຄອງ, ອົງການແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮີບເກົ້າ, ຫົວໜ້າຊົງຊາວ,

ອົງການຊາວໜຸ່ມ, ອົງການຈັດຕັ້ງສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ປກສ ບ້ານ, ຫົວໜ້າ ແລະ ສະມາຊິກຂອງຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງບ້ານ, ຫົວໜ້າໜ່ວຍຄອບຄົວ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈ ແລະ ກຳແໜ້ນແຜນການ, ເນື້ອໃນ, ມາດຕະຖານ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງການສ້າງບ້າແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ;

- ສ້າງຂໍ້ຜູກພັນລະຫວ່າງແຕ່ລະຄອບຄົວ ກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ ເພື່ອຜ່ອມກັນສ້າງຄອບຄົວແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ, ເປັນເຈົ້າການສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ຕ່າງໆພາຍໃນແຕ່ລະຄອບຄົວ;

- ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ແກ້ໄຂເປົ້າໝາຍຂອງປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ຕ່າງໆພາຍໃນບ້ານ ເຊັ່ນ: ຜູ້ຕິດຢາເສບຕິດ, ຜູ້ຄ້າຂາຍເຖື່ອນ, ຜູ້ລັກເລັກຂະໂມຍນ້ອຍ, ຜູ້ເປັນໂສເພນີ, ຄຳປະເວນີ, ການພະນັນທີ່ຕ້ອງຫ້າມ, ຮ້ານບັນເທີງ ແລະ ຮ້ານກິນດື່ມທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ ຫຼື ຂັດກັບຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ.

3. ການຜັນຂະຫຍາຍ, ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້

- ກວດກາຄືນບັນດາຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບຽບຕ່າງໆຂອງບ້ານ, ແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ ຂອງອົງການປົກຄອງບ້ານ, ໂຄງປະກອບ, ແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກຂອງຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ ຖ້າເຫັນວ່າຍັງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ, ດຳລັດ, ຄຳສັ່ງ, ແຈ້ງການ, ຂໍ້ຕົກລົງຂອງຂັ້ນເທິງແລ້ວ ກໍຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານປັບປຸງຄືນເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງ ໂດຍຜ່ານການທາບທາມຄຳຄິດຄຳເຫັນ ຈາກສະມາຊິກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຕ່າງໆ ແລະ ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ;

- ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ແນະນຳ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງຂອງບັນດາບ້ານຈຸດສຸມ ຫຼື ບ້ານເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສ້າງເປັນບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍເປັນປະຈຳແຕ່ລະເດືອນ, 3 ເດືອນ, 6 ເດືອນ ແລະ 1 ປີ, ຖ້າອັນໃດບໍ່ທັນສອດຄ່ອງກໍໃຫ້ແນະນຳ ຫຼື ແກ້ໄຂໃຫ້ທັນເວລາ;

- ຈັດຕັ້ງຮ່ຳຮຽນກົດໝາຍຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານໃຫ້ຄົບຕາມປຶ້ມຄຸ້ມເນື້ອໃນໂຄສະນາກົດໝາຍ, ໃຫ້ແບ່ງເວລາຈັດຕັ້ງຮ່ຳຮຽນກົດໝາຍເດືອນໜຶ່ງຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງເທື່ອ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງທຸກຄົນ ແລະ ຈົນຄົບທຸກກົດໝາຍທີ່ກຳນົດຢູ່ໃນປຶ້ມຄຸ້ມເນື້ອໃນໂຄສະນາກົດໝາຍຂອງກະຊວງຍຸຕິທຳ.

4. ການສະຫຼຸບ, ຕີລາຄາ ແລະ ປະເມີນຜົນ

- ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ໂດຍສົມທົບກັບຫ້ອງການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງຂອງ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ອອກຄຳແນະນຳ ຫຼື ຊີ້ນຳໃຫ້ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ແລະ ໜ່ວຍງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງສົມທົບກັນກະກຽມ ແລະ ສະຫຼຸບ, ຕີລາຄາ, ປະເມີນຜົນການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໃນທົ່ວແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;

- ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ແລະ ໜ່ວຍງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງສົມທົບກັນກະກຽມເອກະສານ, ບັນດານິຕິກຳ, ຄຳແນະນຳ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງດຳເນີນການປະເມີນຜົນບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍເພື່ອຂໍໃຫ້ເຈົ້າເມືອງເຊັ່ນ ຫຼື ອະນຸຍາດໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລ້ວແນະນຳໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການສະຫຼຸບ, ຕີລາຄາ, ປະເມີນຜົນການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໃນແຕ່ລະບ້ານ ກໍຄືໃນທົ່ວກຸ່ມບ້ານ ແລະ ການດຳເນີນການປະເມີນຜົນການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃນທົ່ວເມືອງຂອງຕົນ;

- ຄະນະຜັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານ ຊີ້ນຳ-ນຳພາໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານເປັນເຈົ້າການສະຫຼຸບຕີລາຄາ, ປະເມີນຜົນການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃນແຕ່ລະບ້ານ;

- ໃນກໍລະນີຈຳເປັນອາດຈະຈັດຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບປະເມີນຜົນ ການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໂດຍສະເພາະ ຫຼື ຮ່ວມກັບຄະນະປະເມີນຜົນບ້ານພັດທະນາ ເພື່ອດຳເນີນການປະເມີນ;

- ການສະຫຼຸບ, ຕີລາຄາ, ປະເມີນຜົນການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໃຫ້ອີງໃສ່ບັນດານ້ອໃນ, ມາດຕະຖານ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້, ພ້ອມກັນນັ້ນກໍໃຫ້ອີງໃສ່ໝາກຜົນ ແລະ ຈຸດຜົນຕົວຈິງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ;

- ໃນແຕ່ລະປີ ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ຕ້ອງສະຫຼຸບ, ຕີລາຄາ, ຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລ້ວກຳນົດທິດທາງ, ແຜນການ ແລະ ວິທີການກ່ຽວກັບການສືບຕໍ່ສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ໃນຂັ້ນຂອງຕົນໃຫ້ທັນເວລາ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ.

5. ການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

- ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບລາຍງານຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານແລ້ວ ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງຕ້ອງສົມທົບກັບໜ່ວຍງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອກວດກາ, ຕີລາຄາຄືນກ່ຽວກັບຜົນຂອງການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ເຈົ້າເມືອງ ເພື່ອອອກຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ໃບຢັ້ງຢືນຮັບຮອງເອົາເປັນບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ;

- ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ ເພື່ອກະກຽມເນື້ອໃນ ແລະ ວຽກງານຕ່າງໆເພື່ອຈັດພິທີປະກາດບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ;

- ພິທີປະກາດບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃຫ້ອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂ ແລະ ສະພາບຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະບ້ານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງໃຫ້ເໝາະສົມ, ປະຢັດ ແລະ ກະທັດລັດ, ອາດຈະຈັດຕັ້ງພິທີສະເພາະຕ່າງໆ ຫຼື ເຮັດຮ່ວມກັບພິທີປະກາດນາມມະຍົດອື່ນໆກໍໄດ້;

- ເນື້ອໃນພິທີປະກາດບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໃຫ້ມີບົດສະຫຼຸບ ຜົນການສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ຜ່ານທິດທາງສືບຕໍ່ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ, ອ່ານຂໍ້ຕົກລົງຮັບຮອງ, ມອບໃບຢັ້ງຢືນບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລ້ວເປີດປ້າຍບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ;

ສໍາລັບຄຳຂວັນຕິດພິທີປະກາດບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍມີດັ່ງນີ້ :

(1). ຊົມເຊີຍບ້ານ... ເປັນບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍຢ່າງສຸດໃຈ !

(2). ພ້ອມກັນປົກປັກຮັກສາບ້ານເຮົາໃຫ້ເປັນບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍຕະຫຼອດໄປ !

- ສໍາລັບໃບຢັ້ງຢືນຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນກະຊວງຍຸຕິທຳ ຈະເປັນຜູ້ກຳນົດທາງດ້ານເນື້ອໃນ, ຂະໜາດ ແລະ ຮູບແບບ;

- ສໍາລັບປ້າຍບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນມອບໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໂດຍກົງ. ຂະໜາດປ້າຍ ໃຫ້ປະຕິບັດເປັນເອກະພາບກັນ ຄື: ກ້ວາງ 0,60 ແມັດ ແລະ ຍາວ 1,20 ແມັດ ພື້ນສີຝ້າແກ່, ໜັງສືສີຂາວ, ຂະໜາດ ຂອງຕົວໜັງສືແມ່ນໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດຂອງປ້າຍ, ສາມາດເຫັນ, ອ່ານ ແລະ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ. ຖ້າຈະຂຽນພາສາສາກົນໃສ່ຕ້ອງຂຽນຕົວໜັງສືນ້ອຍກວ່າ ແລະ ຢູ່ລຸ່ມພາສາລາວ.

ມາດຕາ 10 ວິທີການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນປະຕິບັດຕາມວິທີການ ດັ່ງນີ້:

1. ກະຊວງຍຸຕິທຳ ເປັນຜູ້ອອກຂໍ້ຕົກລົງ, ຄຳແນະນຳ ແລ້ວມອບໃຫ້ກົມສິ່ງເສີມລະບົບຍຸຕິທຳ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ພ້ອມທັງສ້າງຄູ່ມື ແລະ ຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ

ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;

2. ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ເປັນເຈົ້າການຄົ້ນຄວ້າ, ຜັນຂະຫຍາຍບັນດາເນື້ອໃນ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ກ່ຽວກັບວຽກງານສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ເປັນແຜນການ, ໂຄງການລະອຽດຢູ່ໃນຂັ້ນຂອງຕົນ ໂດຍມີການສົມທົບກັບພາກສ່ວນຕ່າງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

3. ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ເປັນຜູ້ປະສານງານ, ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ ແລະ ສັງລວມບັນຫາຕ່າງໆຊ່ວຍຄະນະພັກ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ໃນນີ້ມອບໃຫ້ຫົວໜ້າພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ຫົວໜ້າຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ, ນາຍບ້ານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງຕໍ່ວຽກງານດັ່ງກ່າວ;

4. ຄະນະພັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານ ເປັນຜູ້ຊີ້ນຳ-ນຳພາແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ສົມທົບກັບໜ່ວຍງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານຂອງເມືອງ, ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ເປັນຜູ້ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຊຸກຍູ້, ຊີ້ນຳ, ແນະນຳ ການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ໃຫ້ເປັນປົກກະຕິ, ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ;

5. ກົມສິ່ງເສີມລະບົບຍຸຕິທຳ, ກົມໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ, ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ, ສະຖາບັນຍຸຕິທຳແຫ່ງຊາດ, ຫ້ອງການກະຊວງຍຸຕິທຳ, ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງກະຊວງຍຸຕິທຳ ຕ້ອງສົມທົບກັນເພື່ອຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນການ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະການ, ຂຶ້ນແຜນງົບປະມານໃຫ້ແກ່ວຽກງານສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃນທົ່ວປະເທດ ແຕ່ລະປີໃຫ້ທັນຕາມກຳນົດເວລາ.

ໝວດທີ 3

ການຄຸ້ມຄອງ - ກວດກາ

ວຽກງານສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ມາດຕາ 11 ການຄຸ້ມຄອງ

- ຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ແມ່ນກົມສິ່ງເສີມລະບົບຍຸຕິທຳ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາທາງດ້ານວິຊາການ ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງຍຸຕິທຳ;

- ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແມ່ນຢູ່ໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຫຼື ຮອງເຈົ້າແຂວງ, ຮອງເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຜູ້ຊີ້ນຳວຽກງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານຂອງແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ຊຶ່ງມີພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຊ່ວຍທາງດ້ານວິຊາການ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງຂອງແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;

- ຢູ່ຂັ້ນເມືອງ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຊີ້ນຳ-ນຳພາຂອງເຈົ້າເມືອງ ຫຼື ຮອງເຈົ້າເມືອງ ຜູ້ຊີ້ນຳວຽກງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ ຊຶ່ງມີຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ເປັນຜູ້ຊ່ວຍວຽກທາງດ້ານວິຊາການ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບໜ່ວຍງານກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງຂອງເມືອງ;
- ຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຊີ້ນຳ-ນຳພາຂອງເລຂາຄະນະພັກ ຫຼື ຮອງເລຂາຄະນະພັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານ;
- ຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຊີ້ນຳ-ນຳພາຂອງນາຍບ້ານ ຫຼື ຮອງນາຍບ້ານ, ໃນນີ້ຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງບ້ານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຊ່ວຍອົງການປົກຄອງບ້ານໃນການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 12 ການກວດກາ

- ກົມສົ່ງເສີມລະບົບຍຸຕິທຳ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ ເປັນຜູ້ຕິດຕາມ, ສັງລວມສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ລັດຖະມົນຕີກະຊວງຍຸຕິທຳ;
- ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ, ສັງລວມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍຂອງແຕ່ລະເມືອງທົ່ວແຂວງຂອງຕົນ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ຄະນະພັກ-ອົງການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແລະ ກະຊວງຍຸຕິທຳ ເປັນປົກກະຕິ;
- ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ, ສັງລວມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ພາຍໃນຂອບເຂດເມືອງຂອງຕົນ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ຄະນະພັກ-ອົງການປົກຄອງເມືອງ ແລະ ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ເປັນປົກກະຕິ;
- ອົງການປົກຄອງບ້ານ ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ, ສັງລວມການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃນຂອບເຂດບ້ານຂອງຕົນ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ຄະນະພັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານ, ຄະນະພັກ ແລະ ອົງການປົກຄອງເມືອງ ໂດຍຜ່ານຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ເປັນປົກກະຕິ;
- ຄະນະແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ ສົມທົບກັບຫົວໜ້າໜ່ວຍໃນບ້ານ ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ, ສັງລວມການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃນບ້ານຂອງຕົນ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ຄະນະໜ່ວຍພັກ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ເປັນປົກກະຕິ.

ໝວດທີ 4

ນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ມາດຕາ 13 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານ ທີ່ເປັນຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍຕາມຄວາມເໝາະສົມ ຈາກອົງການປົກຄອງເມືອງ, ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ຫຼື ກະຊວງຍຸຕິທຳ.

ມາດຕາ 14 ມາດຕະການຕໍ່ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານທີ່ໄດ້ປະກາດເປັນຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍແລ້ວ ຖ້າຫາກມີການລະເມີດມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຫຼື ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຈົນເປັນຄະດີຝ່ອງຂັ້ນສານຕັດສິນແລ້ວ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ແລະ ມອບໃບຢັ້ງຢືນໃຫ້ເປັນຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃນປີນັ້ນ ແລະ ຈະໄດ້ປົດປ້າຍບ້ານແບບຢ່າງປະຕິບັດກົດໝາຍໃນຕະຫຼອດປີ.

ໝວດທີ 5

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 15 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ໃຫ້ຫ້ອງການ, ກົມສິ່ງເສີມລະບົບຍຸຕິທຳ, ກົມໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ, ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ, ບັນດາກົມ, ສະຖາບັນຍຸຕິທຳແຫ່ງຊາດ, ສະຖາບັນຍຸຕິທຳພາກເໜືອ, ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້, ພະແນກຍຸຕິທຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ, ກຸ່ມບ້ານ, ບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈິ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ຕາມໜ້າທີ່ຂອງໃຜລາວໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ມາດຕາ 16 ຜົນສັກສິດ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ປ່ຽນແທນຂໍ້ຕົກລົງ ສະບັບເລກທີ 209/ກຍ, ລົງວັນທີ 19 ຕຸລາ 2009 ວ່າດ້ວຍການສ້າງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານປອດຄະດີ.

ລັດຖະມົນຕີ,

ໄຊສີ ສັນຕິວິງ